



STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Evaluering af skriftlig eksamen i dansk A, htx og Teux, 2024

Indhold

| | |
|--|-----------|
| Introduktion | 4 |
| Oversigt over opgaverne | 5 |
| Opgave 1 | 5 |
| Opgave 2 | 5 |
| Opgave 3 | 6 |
| Opgave 4 | 6 |
| Opgave 5 | 7 |
| Karaktergennemsnit for den skriftlige prøve | 8 |
| Fordeling af besvarelser på opgaver | 9 |
| Karaktergennemsnit på opgaveniveau | 10 |
| Censorerne kommentarer | 11 |
| Kommentarer til de enkelte opgaver | 11 |
| Opgave 1: | 11 |
| Opgave 2: | 11 |
| Opgave 3: | 11 |
| Opgave 4: | 12 |
| Opgave 5: | 12 |
| Generelle kommentarer | 12 |
| Bedømmelsen | 13 |

Introduktion

Til sommereksamen i maj 2024 var 3.826 elever til prøve i skriftlig dansk A på htx og 816 elever på teknisk eux. Besvarelserne, eksaminanderne afleverede, og censorerne herefter kunne tilgå på netprøver.dk, var anonymiserede i henhold til GDPR-lovgivningen.

Denne eksamensevaluering indeholder en oversigt over sættets opgaver samt statistik over det samlede prøveresultat i skriftlig dansk A på henholdsvis htx og teknisk eux. Dataene er valideret af Styrelsen for It og Læring (STIL) og offentliggjort på uddannelsesstatistik.dk. Indeholdt er samtidig en oversigt over sættets opgaver. Det samlede opgavesæt kan tilgås på prøvebanken.dk.

Herudover indeholder eksamensevalueringen en statistik over fordeling af besvarelser på de enkelte opgaver og karaktergennemsnit på opgaveniveau. Disse data stammer fra netprøver.dk, og disse data kan derfor indeholde en lille usikkerhed, ligesom der qua anonymiseringen ikke skelnes mellem besvarelser fra htx og teknisk eux.

Desuden er der en gennemgang af årets prøvesæt på baggrund af censorernes kommentarer i for censuren.

Jeg vil gerne endnu engang takke de skriftlige censorer for det store og meget vigtige arbejde med at læse og bedømme elevernes eksamensbesvarelser og med den meget store tålmodighed, I alle udviste i forbindelse med afviklingen af censormødet i Fredericia, den 18. juni 2024.

Med venlig hilsen

Sara Krogh
Fagkonsulent

Oversigt over opgaverne

Herunder er listet de fem opgaver, som eksamenssættet fra maj 2024 indeholder. Eleverne skal kun besvare en af opgaverne. Hele opgavesættet inklusive tekstmaterialet kan findes på Prøvebanken.dk.

Opgave 1

Analyse, vurdering og diskussion

Overskrift: **Dyt, dyt, dyt, vi har alle snydt!**

Analysér og vurder "Dyt, dyt, dyt, vi har alle snydt!" (tekst 2) med særligt fokus på tekstens argumentation og retorik. Diskutér derefter tekstens centrale synspunkter med udgangspunkt i opgavesættets overordnede emne. I diskussionen skal du inddrage mindst én anden tekst fra opgavesættet.

Om opgavetyper:

I en analyse, vurdering og diskussion skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

I **analysen** skal du analysere tekstens argumentation og retorik, herunder brugen af sproglige virkemidler. Der skal være et tydeligt fokus i analysen, og dine iagttagelser skal underbygges med tekstdokumentation.

Analysen skal munde ud i en **vurdering** af, hvor nuanceret og relevant tekstens samlede argumentation er.

I **diskussionen** skal du undersøge forskellige synspunkter på det emne, tekst 2 behandler. Diskussionen skal inddrage og videreudvikle de centrale synspunkter i tekst 2 og holde dem op imod egne og udvalgte synspunkter fra den eller de selvvalgte tekster. De inddragede synspunkter skal således bidrage til at nuancere diskussionen.

Opgave 2

Kronik og refleksionstekst

Overskrift: **Vælg selv en overskrift**

Denne opgave er todelt:

A: Skriv en kronik om snyd og bedrag. I kronikken skal du inddrage mindst to tekster fra opgavesættet.

B: Skriv en refleksionstekst, hvor du begrundes din argumentation og dine øvrige formidlingsmæssige valg, herunder sproglige og retoriske virkemidler. Du skal dokumentere dette med eksempler fra din kronik.

Om opgavetyper:

A:

I en **kronik** skal du undersøge en given problemstilling og argumentere for din holdning på

en engageret, selvstændig og nuanceret måde.

Din kronik skal have et klart hovedsynspunkt, som understøttes af eller vender sig imod pointer i de selvvalgte tekster.

Din kronik skal formidles med en tydelig vinkel og på en retorisk og sprogligt bevidst måde.

B:

I en **refleksionstekst** skal du med brug af danskfaglige begreber begrunde dine formidlingsmæssige valg, herunder dokumentere din argumentation, dine retoriske valg og sproglige virkemidler ved hjælp af karakteristiske eksempler fra din egen tekst.

Denne del skal fylde 400-600 ord.

Opgave 3

Analyse, fortolkning og perspektivering

Overskrift: Opgang

Analysér og fortolk "Opgang" (tekst 1).

Perspektivér til opgavesættets overordnede emne. I din perspektivering skal du inddrage mindst én selvvalgt tekst fra opgavesættet.

Om opgavetypen:

I en analyse, fortolkning og perspektivering skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Der skal være et tydeligt fokus i **analysen**, og dine iagttagelser skal underbygges med tekstdokumentation.

Analysen skal munde ud i en samlet **fortolkning** af tekst 1.

I **perspektiveringen** skal du sætte din fortolkning af tekst 1 ind i en større sammenhæng, der knytter sig til opgavesættets emne og den eller de selvvalgte tekster og bidrager til den samlede forståelse af teksten.

Opgave 4

Analyse, vurdering og perspektivering

Overskrift: Når lægen lyver

Analysér og vurder "Når lægen lyver" (tekst 3).

Perspektivér til opgavesættets overordnede emne.

Om opgavetyper:

I en analyse og vurdering skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Der skal være et tydeligt fokus i **analysen**, og dine iagttagelser skal underbygges med tekstdokumentation.

I **vurderingen** skal du sammenfatte dine analyseiagttagelser til en samlet forståelse af sammenhængen mellem formen og indholdet. Du skal i den forbindelse tage stilling til tekstens hensigt og gennemslagskraft i forhold til kommunikationssituationen.

I **perspektiveringen** skal du sætte din vurdering af tekst 3 ind i en større sammenhæng, der knytter sig til opgavesættets emne og den eller de selvvalgte tekster og bidrager til den samlede forståelse af teksten.

Opgave 5

Analyse, fortolkning og litteraturhistorisk perspektivering (uden for emne)**Overskrift: Den sidste aften**

Analysér og fortolk "Den sidste aften" (tekst 10).
Perspektiver til den litteraturhistoriske sammenhæng, teksten indgår i, og begrund dens relevans i dag.

Om opgavetyper:

I en analyse og fortolkning skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Der skal være et tydeligt fokus i **analysen**, og dine iagttagelser skal underbygges med tekstdokumentation.

Analysen skal munde ud i en samlet **fortolkning** af tekst 10.

I **perspektiveringen** skal du sætte din fortolkning af tekst 10 ind i en større **litteraturhistorisk sammenhæng**, der bidrager til den samlede forståelse af teksten og dens relevans i dag.

Karaktergennemsnit for den skriftlige prøve

Nedenstående statistik viser landsgennemsnittet på studenternes afsluttende standpunktskarakter og på deres prøvekarakter i skriftlig dansk A for de sidste fire år. Samtlige studenter var på trods af særlige foranstaltninger i forbindelse med forebyggelsen og afhjælpningen af Covid-19 i 2021 og 2022 til eksamen i skriftlig dansk A.

Landsgennemsnit for htx

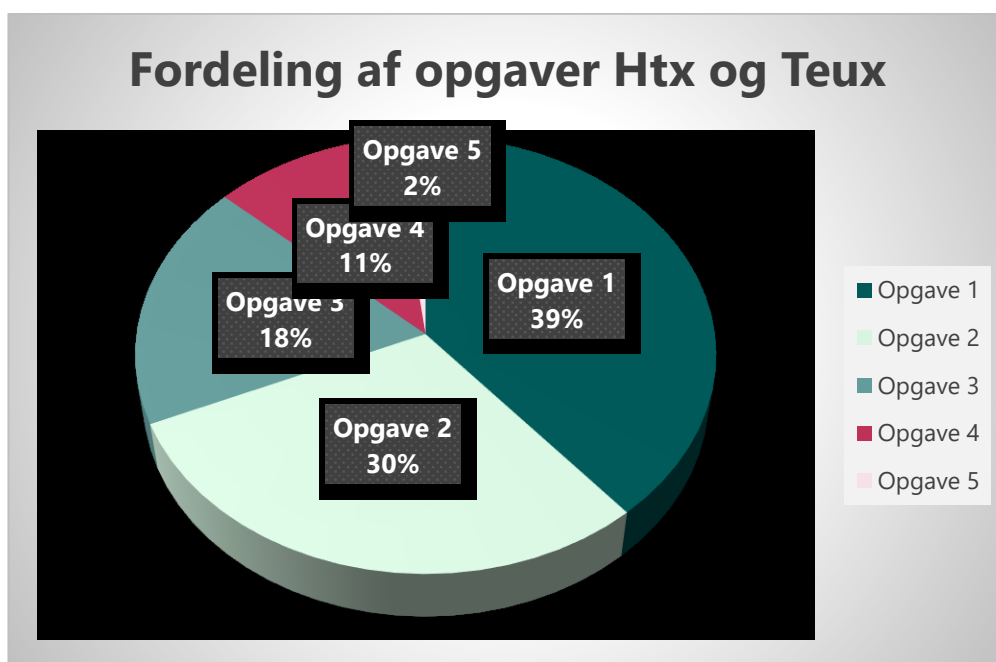
| Årstal | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|---------------------|------|------|------|------------|
| Standpunktskarakter | 6,9 | 6,8 | 6,6 | 6,7 |
| Prøvekarakter | 6,2 | 6,1 | 6,1 | 6,0 |

Landsgennemsnit for teknisk eux

| Årstal | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|---------------------|------|------|------|------------|
| Standpunktskarakter | 6,4 | 6,2 | 6,4 | 6,4 |
| Prøvekarakter | 5,4 | 5,1 | 5,5 | 5,1 |

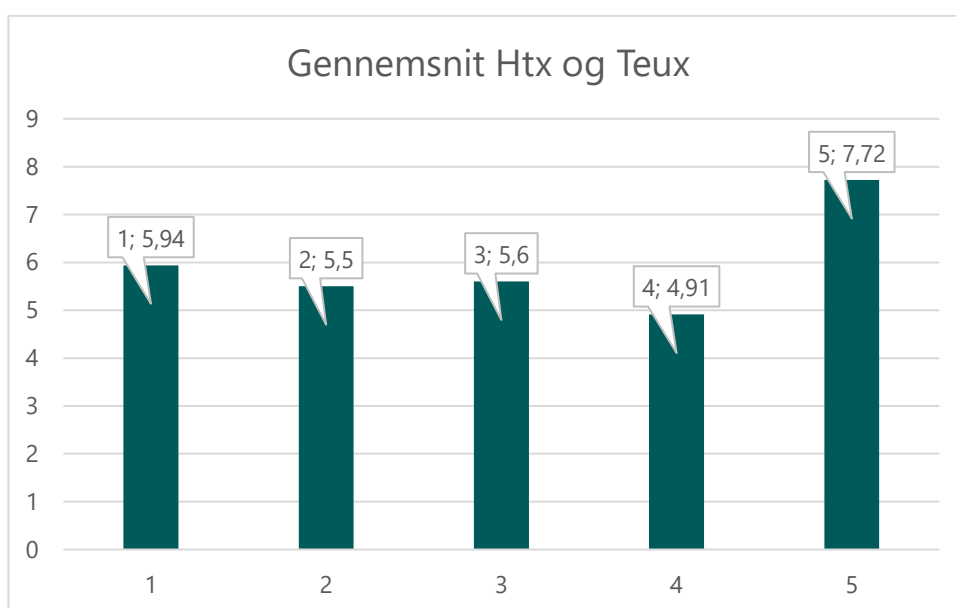
Fordeling af besvarelser på opgaver

Nedenfor følger eksaminandernes valg af opgave. Fordelingen er baseret på de indtastninger, som 54 af de i alt 81 censorer har foretaget i forcensuren ca. en uge før censormødet. Tallene kan være forbundet med en mindre usikkerhed. På grund af anonymiseringen i netprøver.dk er det, som nævnt tidligere, ikke muligt at skelne mellem besvarelser fra htx og teknisk eux, så opdelingen viser den samlede fordeling på tværs af de to uddannelser.



Karaktergennemsnit på opgaveniveau

Karaktergennemsnittet på de enkelte opgaver er baseret på ikke validerede data fra netprøver.dk, hvorfor de kan være forbundet med en mindre usikkerhed, ligesom der i tallene ikke skelnes mellem besvarelser fra htx og teknisk eux.



Censorernes kommentarer

Nedenfor følger i stikordsform en sammenfatning af de kommentarer, censorerne har meldt tilbage i forcorensuren i forhold til opgavesættet og de enkelte opgaver og i forhold til elevernes besvarelser af opgaverne. Kommentarerne dannede grundlag for mit indledende oplæg på censormødet og var obligatorisk for samtlige censorer.

Kommentarer til de enkelte opgaver

Opgave 1:

- NB. Fejl i linjetæller - en linje for meget i nummereringen af linje 35-40
- God analysetekst med passende sværhedsgrad.
- God sammenhæng med øvrige tekster i opgavesættet.
- Stor forskel på, hvor meget de forskellige hold har lært om argumentation og retorik.
- En del gode besvarelser, hvor eksaminanderne analyserer argumentation og retorik i dybden, anvender fagbegreber og god dokumentation, ligesom de vurderer artiklen fagligt.
- Nogle eksaminander overser fx artiklens hovedpåstand (snyd som symptom på en samfundstendens), inddrager udelukkende appelformer og inddrager ikke de mange retoriske virkemidler, ligesom de ikke vurderer kommunikationen i forhold til målgruppen.
- Nogle besvarelser er fortsat skematiske/skabelonagtige.
- Nogle eksaminander perspektiverer eller sammenligner i stedet for at diskutere.

Opgave 2:

- A-delen:
- God opgave med relaterbart emne.
- Stor forskel på, hvordan eleverne balancerer personlige og almene betragtninger på emnet.
- De gode besvarelser har en tydelig holdningstilkendegivelse og fokus på anvendelse af fx retoriske og sproglige virkemidler. De svage besvarelser mangler fokus på dette.
- Nogle eksaminander mangler et bærende hovedsynspunkt og en personlig vinkel – opgavesættets forskellige pointer overtages ukritisk. Flere eksaminander bruger fx tekst 2 ("Dyt, dyt,...") og overtager ukritisk dennes vinkling og anvendelse af kilder.
- Essayistiske besvarelser uden argumentation.
- B-delen:
- De gode b-besvarelser anvender danskfaglige begreber samt tekstdokumentation til at redegøre for valg i a-delen.
- De svage besvarelser bliver overfladiske og skematiske og mangler danskfaglighed og grundighed.

Opgave 3:

- God og velvalgt tekst.

- God mulighed for at udvise analytiske færdigheder (fx komposition, fortællerforhold og sprog) og god sammenhæng til det overordnede emne.
- Tekst 6 som perspektiveringstekst.
- Nogle elever overser den upålidelige fortæller
- Nogle læsninger bliver kommenterede referater uden anvendelse af et danskfagligt begrebsapparat.
- Enkelte mekaniske modelbesvarelser uden analytisk fokus.
- Jeg-fortællerens køn og brugen af pronominer.

Opgave 4:

- NB. en uoverensstemmelse mellem opgaveformulering og vejledning til perspektiveringen i forklædet.
- God tekst med mange analytiske lag til både den stærke og svage elev (genre, koder, filmiske virkemidler, mv.).
- De gode besvarelser har fokus på tekstens forskellige lag og vinkling, har en metodisk tilgang til medietekster, næranalyserer de filmiske virkemidler og samler dette i en vurdering af sammenhæng mellem form og indhold.
- Nogle besvarelser mangler et tydeligt analysefokus, hvilket fx resulterer i en kronologisk gennemgang af filmiske virkemidler.
- Nogle elever har mere fokus på indhold end formanalyse.
- Manglende eller overfladisk inddragelse af filmiske virkemidler i analysen af dokumentaren.
- Flere eksaminander har vanskeligt ved at skabe en rød tråd, hvor sammenhæng mellem form og indhold tydeliggøres.

Opgave 5:

- Tekstvalget afspejler en litteraturhistorisk periode, som alle har arbejdet med.
- Klassisk tekst af kanonforfatter.
- Bangs stil kan være vanskelig at gå til for eksaminanderne.
- Meget få eksaminander har valgt opgaven:
- Mange af besvarelserne er rigtig gode.
- Nogle elever har dog vanskeligt ved at læse mellem linjerne og overser derfor vigtige pointer og perspektiverer overfladisk til DMG og tekstens relevans i dag.

Generelle kommentarer

- Generelt et godt sæt med relevant og vedkommende emne.
- Flere besvarelser mangler i år indledning.
- På tværs af opgavetyperne melder flere om "intuitive" læsninger uden brug af danskfaglige begreber.
- Teksthensninger som ikke bruges i analyserne.
- Udfordringer med det sproglige niveau i besvarelserne (fx syntaks, tegnsætning, tempus, præpositioner mv.).

Bedømmelsen

De skriftlige censorer foretager en helhedsvurdering af eksaminandernes besvarelser i henhold til de faglige mål og bedømmelseskriterier, som de fremgår af læreplanen for dansk A på htx og er uddybet i vejledningen for henholdsvis htx ([Læreplaner til htx | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)) og teknisk eux ([Særlige gymnasiale fag til eux-forløb | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)).

Forud for censuren og censormødet var samtlige beskikkede censorer i år inviteret til censorkursus. På kurset gennemgik fagkonsulenten bedømmelseskriterierne, ligesom to autentiske besvarelser og deres karakterfastsættelse blev drøftet.

Information til skriftlige censorer kan tilgås via følgende link: [Om censur | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#). Her finder I bl.a. det censorbrev, som blev udsendt til samtlige censorer forud for påbegyndelse af censurarbejdet.

I øvrigt henvises til [Lærer og censors hæfte til skriftlig dansk A, htx og teknisk eux](#), som beskriver de opgaveformater, der anvendes ved den skriftlige prøve i dansk A og giver råd og vink om bedømmelseskriterier.

Kolofon

Evaluering af skriftlig eksamen i dansk A, htx og Teux, 2024

Redaktion:

Center for Ungdomsuddannelser, Børne- og Undervisningsministeriet

Grafisk tilrettelæggelse og layout:

Børne- og Undervisningsministeriet

Publikationen kan ikke bestilles, men den kan hentes på Børne- og Undervisningsministeriet hjemmeside

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig karakter rettes til Sara Krogh, Fagkonsulent i dansk A hhx, htx og eux Tlf.: +45 23 84 78 14, E-mail: sara.krogh@stukuvvm.dk

Udgivet af:

Børne- og Undervisningsministeriet, 2024

